

Conferència del Sr. Anguera de Sojo

Les actes dels Concilis tarragonins,
monuments de Dret Canonic

TEXT TAQUIGRAFIC

Eminència Reverendíssima, senyores i senyors:

Fa mesos, com deia el Sr. Muller, que el senyor canonge Vilatimó, em va honorar invitant-me a prendre part a aquestes conferències i a parlar dels vells Concilis de Tarragona. Semblen temps pretèrits! Vaig acceptar amb entusiasme la comanda pensant poder tenir la preparació adequada. Aleshores estava allunyat de la vida i de la lluita política; el que jo entenc per servei a la Pàtria, m'ha tornat a ella, però no he volgut mancar a la paraula donada i ho sento solament per vosaltres. La meua peroració no ha pogut tenir altres orígens que els reconcs de la memòria pretèrita i, per tant, haig de sol·licitar la vostra benevolença per les poques paraules que vaig a pronunciar.

Unitat de l'Església Catòlica

Què representa la Setmana "Pro Ecclesia et Patria"? Què representa una conferència històrica d'un temps pretèrit? Potser el record d'una glòria perduda, tal vegada l'enyorança de temps que no han de tornar! Ah! Chateaubriand, contava commogut que els indis de Nord Amèrica s'acostaven a les tombes dels seus avantpassats per a respirar l'aire de la seva història, a fi de poder fer noves proeses. D'una manera més racional l'Església Romana, la litúrgia, va introduir la pràctica de les estacions, on en les festes de cada dia o bé es rememorava la vida d'un sant, o bé es rememorava un exemple de pietat, o bé es rememorava un fet històric de la Roma catacumbària. I així, unint el passat amb el present, s'encaminava serena cap al futur mantenint aquell principi d'unitat, que no solament és de ter-

ritori, sinó que és de temps i és d'història. No d'altra manera amb la collita de cada any, crema continuament la llàntia del Santuari, i amb el pas de cada dia és novament consagrat i perpetuat el Sacrifici, que és la base, que és el fonament del catolicisme del nostre cristianisme que s'ha fet etern malgrat les vicissituds dels segles i malgrat les rancúnies dels homes. (Aplaudiments.)

Unitat de l'Església de Tarragona

No d'altra manera en la nostra Metròpoli tarragonina hem de copsar les ensenyances del passat. Del Martiri de Sant Fructuós han passat molts segles, però aquella "Tarraco Félix", que Prudenci cantava, ha perdurat en l'Edat Mitjana, ha seguit en la Moderna i és d'esperar que prossegueixi en l'esdevenidor. Quines ensenyances ens recorda la nova plasmació de Tarragona per les mans ungides de Sant Olaguer! Quines ensenyances ens recorda l'obra pontifical d'aquell aragonès il·lustre, d'Antoni Agustín, que després d'haver recorregut Europa amb missió pontifical, després d'haver il·lustrat el dret i haver refós la història, corona la seva obra amb la segona compilació dels Concilis Tarragonins, i encara més, amb les Sinodals, implantant el Tridentí i establint a Catalunya la jurisdicció canònica que ha permès conservar intacta la disciplina, la tradicional i gloriosa trajectòria dels segles primers, que semblen distanciats de nosaltres en quant els contemplem a través dels temps, però que, desenganyem-nos, batgien dintre del nostre cor, circulen per la nostra sang, fonamenten el vincle de la nostra unitat, de la unitat de l'Església catalana dintre de l'Església

Romana, i assenten la significació del romanisme que cap país com la nostra Metròpoli Tarragonina ha sabut portar entre les Metròpolis cristianes. (Aplaudiments.)

L'Església de Tarragona s'esvaeix i es refà

A l'entrar fredament com historiador en la història de la jurisprudència tarragonina, la primera cosa que se m'acut a l'enteniment és una sensació de tragèdia i d'èlegia. La "Felix Tarraco", la Metròpoli hispànica, la que va ésser centre de la propagació del cristianisme a la Península Ibèrica, la que en els seus primers Pontífexs va tenir una gloriosa història, la que, en la Decretal del Papa Sirici posà la fita de la disciplina canònica en l'Europa Occidental; l'Església que, amb l'Arquebisbe En Joan de Roma, tenia la legació de la Lusitània, la Bètica, la Cartaginesa, la Tarragonina, és destruïda, i no queda de la seva història altra cosa que allò que les pedres i les excavacions han anat descobrint.

Durant l'època gòtica, l'Església de Tarragona, la Metròpoli Tarragonina, que té com a fita el gran Brauli de Saragossa, es va refent. Ve la invasió aràbiga, ve la dominació musulmana, i per la contextura especial de la marca hispànica, que entre el país reconquistat i el país dominat per l'islamisme pretenia posar-hi un desert, Tarragona torna a caure, perd la seva història i ha d'esperar a les darreries del segle XII per a ésser altra vegada refeta i reconquerida.

Èpoques dels Concilis tarragonins

Mentrestant, ha desaparegut: Les pedres solament són les que parlen i no vénen pas a la llum del sol ca-

El Excmo. señor Marqués de Muller en el discurso de presentación del señor Anguera de Sojo.

(Foto Haumann)

da dia. Pels monuments externs, per la història dels Concilis, pel Decret de Gracià, per les compilacions canòniques podem idear allò que va ésser en els seus primers temps l'Església Tarragonina. Això ens porta a dividir-la en tres èpoques: època primitiva, que han historiat altres conferenciants amb molta més competència de la que jo podria tenir, i que va fins a la caiguda de l'imperi romà; el segon període que va d'aquesta darrera fita a la Reconquesta; i l'època que comença amb la Reconquesta quan Europa convertida en altre Campo Vacino com el Forum romà, plasma novament una Metròpoli amb l'enrunament d'allò que era la cristianitat mediterrània.

Caire negatiu de la catolicitat de l'església de Tarragona

I abans d'entrar en la història positiva dels Concilis, en l'obra dels Concilis, per tal de servir fidelitat al tema que em fou assignat, o sigui l'estudiar els Concilis Tarragonins com espill i realització pràctica del Dret Canonic, permeteu-me que jo faci una mica de parada en un caire, per dir-ho així, negatiu, de la història tarragonina, però que entenc és la seva executòria més gloriosa, que és l'escut més gran de la seva catolicitat, que entenc que és un exemple que ha d'ésser reconegut per tot el catolicisme.

Tarragona podia, humanament parlant, devia ésser una Metròpoli, una monarquia eclesiàstica. Del Començament de l'evangelització de Tarragona és d'on surt, cap enfora, la propagació de l'Evangeli. La tradició Paulina n'és una bona prova. La devoció tradicional de Tarragona a Santa Tecla, encara que no constitueix un argument històric de força, per ésser tradició, implica la primera saba que infiltra la "Tarraco Felix". Era, al mateix temps, una Metròpoli de gran influència a l'Orient.

Totes les descobertes que s'han fet posteriorment posen de manifest, amb noms i epitafis, que solament d'Orient podia provenir.

Era un Imperi del Mediterrani, i al desfer-se l'Imperi romà, res no li hauria costat a Tarragona, a l'operar-se la reconquesta i el predominar de la dinastia catalana, defensar una veritable jerarquia dintre de l'Església i constituir amb els seus prelats, un resum d'aquells magnats patriarcalcs, com el Patriarca de Bisanci, el Patriarca d'Alexandria i l'Arquebisbe de Carta-

go, que establien una competència, per dir-ho així, dintre de l'Església, i s'atreviren a sostenir a vegades, una lluita aferrissada contra el Pontífex Romà.

Les vanitats humanes, ficades dintre de la part humana de l'Església, hauria pogut tenir les Tarragona. Les conseqüències, però, no les coneixem, si bé la nostra catòlica Metròpoli sabia, practicava, professava el principi de la normalitat eclesiàstica, o sigui la Santa Seu, centre d'unitat; la Metròpoli, doncs, era un reflexe de la unitat dintre d'un territori, i les diòcesis tenien cadascuna d'elles la seva individualitat i la seva personalitat. I al principi de la Reconquesta, quan les ambicions d'Occident sembla que es desfan, al formar-se la monarquia asturiana, són les nostres diòcesis les que porten el pes de la Metròpoli tarragonina.

L'arquebisbe de Narbona i el bisbe de Vic, que tenen al mateix temps el títol d'arquebisbes de Tarragona, se separen perquè no poden atendre les seves necessitats, les quals han assolit la seva màxima plenitud, i tenen una vida independent. En canvi el bisbat d'Oviedo, fins al darrer Concordat i per no constituir Metròpoli, quedà convertit en bisbat directament subjecte a la Santa Seu.

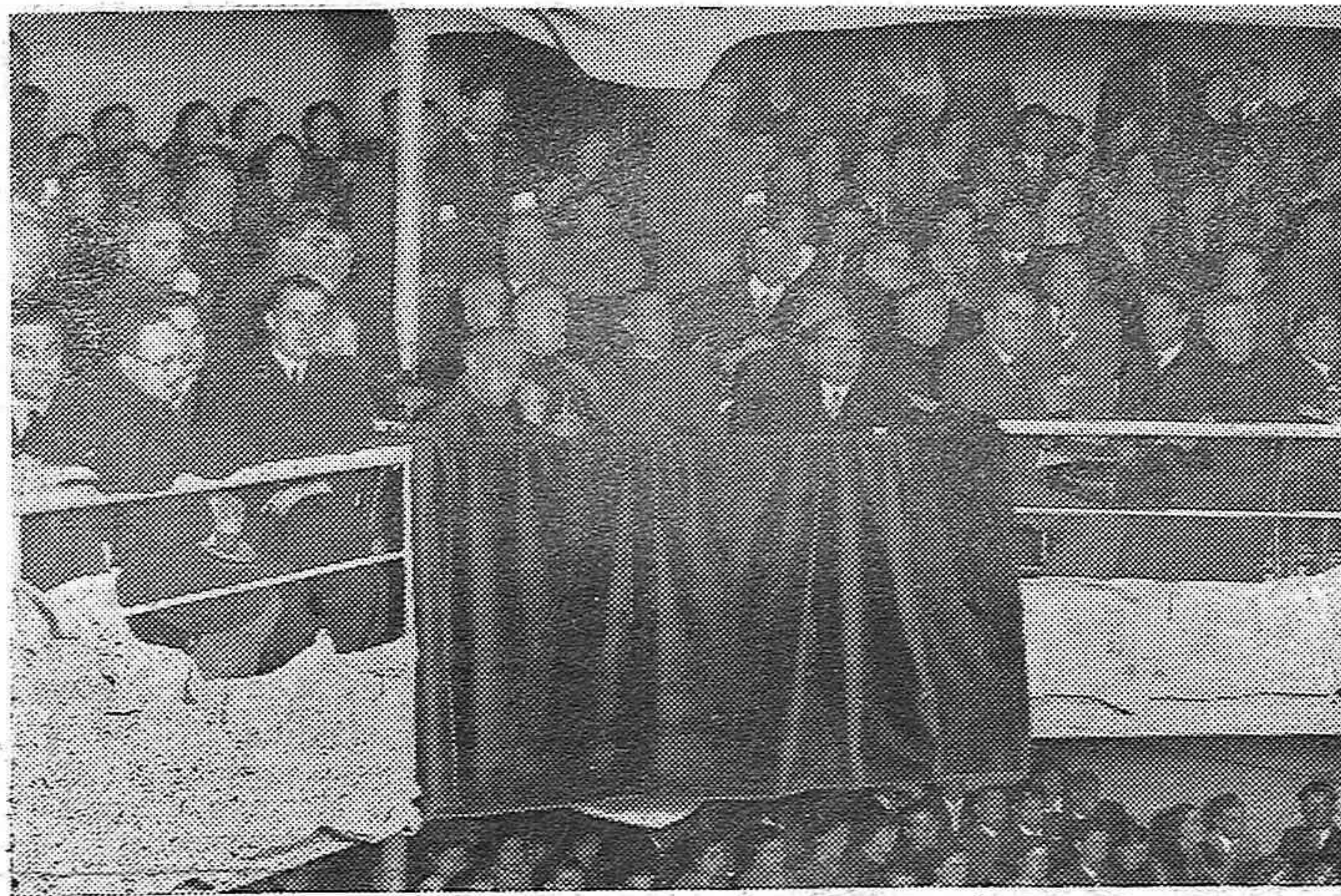
Quin renunciament! Aquí tenim la potestat que uneix la Catalunya mediterrània amb la llunyana història.

Restauració de l'Església de Tarragona

No n'hi ha prou. Al restaurar-se les butlles tarragonines, les butlles de Luci II i d'Anastasi IV, renuncia l'arquebisbe de Tarragona a la major part dels bisbats d'Espanya. Perquè hi ha que advertir que els bisbats de Saragossa, d'Oscà, Pamplona, Calahorra, la Calçada, Tarazona, li pertanyen; o sigui, que de la Mediterrània, la Metròpoli catalana va fins al Cantàbric. Al reconquistar-se València, tots els bisbes d'aquesta regió valenciana queden incorporats a l'arquebisbat de Tarragona. Quin domini eclesiàstic tan ampli, quina Metròpoli tan extensa, quin honor pel prelat que porta les rendes d'allò que hauria estat una veritable monarquia que hauria fet parió a la dels reis i del poble!

Generosa fecunditat de l'església tarragonina

Malgrat això, quan les diòcesis aragoneses han adquirit la seva ple-

La presidencia durante la conferencia del señor Anguera de Sojo

(Foto Vallvé)

na formació, quan han col·laborat als Concilis tarragonins, quan aquests s'han infiltrat en la seva disciplina, d'acord amb el metropolita tarragoní, s'erigeix la Seu a Saragossa i aparentment quedà desmembrada la Seu tarragonina, i al segle XVI, quan València pren un volada cultural extraordinària, quan aquella terra, beneïda terra catalana, és il·lustrada per Calixte III, d'acord també amb la Seu tarragonina, s'estableix la metròpoli valenciana i queda solament Tarragona circumscrita a Catalunya.

Encara hi ha més. No solament es desprèn d'allò que té, no solament dona vida a les seves filles, quan aquestes han adquirit la plenitud de potestat, sinó que no vol tampoc anexionar-se coses estranyes. El bisbat d'Elna, que algunes vegades vindrà als Concilis Tarragonins, no forma part de la Metròpoli. I reconquistada Mallorca, romputs els vincles que tenia amb la Metròpoli de Caller, té escrípols Tarragona, no la vol anexionar, queda bisbat independent, no s'en vol aprofitar.

Esperit de llibertat i sacrifici de la nostra església

Esperit secessionista! Ah, senyors! Tot el contrari. Confirmació d'un esperit de llibertat i esperit de llibertat cristiana, que reconeix a cadascú allò que era seu i que és un esclat de la plena i notable missió que correspon a la Metròpoli Tarraconense, per quin motiu no va voler mai conservar la primacia com a jurisdicció i com a honor. Té la primacia de la paternitat, té la primacia de l'afirmació, té la primacia d'haver coadjuvat a la formació en els temps de sacrifici, té la primacia d'haver implantat la litúrgia i haver plasmat la disciplina hispànica, reservant-se finalment una altra cosa, o sigui que no vol cap altra primacia sinó que vol que es consideri que totes són germanes, que totes són iguals, servidors humils d'un mateix altar i subjectes a un mateix Pontífex. Aquest esperit de sacrifici és el millor esperit de confraternitat cristiana, de fidel observança del dret cristià que hom podria trobar en la història dels seus Concilis.

Harmonia entre l'Església i l'Estat

No para ací. L'Església de Tarragona, per la manera d'ésser de l'Edat Mitjana, és una potència temporal; forma el braç eclesiàstic al Parlament. Podia fer-ho fort Tarragona inclús al Parlament d'Aragó i al Parlament de València. Semblava oberta una època de lluites entre el poder de l'Església i el Cesari papisme de l'Estat. Tots recordarem la història de l'Església galicana, a partir del fill de Sant Lluís, que no sap seguir les tradicions paternes. Les lluites del segle, preparadores del protestantisme, on el principi temporal vol dominar l'Església i aquesta es resisteix, no a vegades amb l'esperit prou pur per la doctrina que professa, sinó per a conservar un poder. D'aquí que quan aquesta lluita es desencadena a tot Europa, el cardenal Foix, president el Concili de Tarragona, celebrat a Tortosa, en aquella institució meravellosa del conciliari de competències, té lloc aquella iniciativa mercès a la qual l'Església i l'Estat, dintre del territori de la corona d'Aragó i sense abdicar de cap dels drets que a cada un d'ells pertany, viuen en plena pau, col·laboren per un mateix bé dels pobles, animats per una mateixa i pròpia prosperitat i, en una paraula, s'uneixen de tal manera, que mai com en la nostra terra, s'ha pogut dir que era molt difícil de concebre la diferència que hi havia entre el ciutadà i el cristià perquè tots cercaven la mateixa fi, o sigui, donar al Cèsar allò que és del Cèsar i a Déu allò que és de Déu. (Aplaudiments.)

Reconeixement dels drets dels altres

Aquesta tradició no resta en els monuments trobats i no satisfà les vanitats humanes. La història dels marbres i dels bronzes està ja fadigada de comptar les conquestes i les anexionacions. Ah!; però l'esperit de sacrifici, l'esperit d'humilitat, l'esperit de caritat, de saber reconèixer els drets d'altres persones, de no voler estendre el poder més enllà d'on sigui lícit, de no voler que el poder es consolidi en perjudici de la unitat, és una glòria tan alta, tan profunda, que per això jo crec que els poetes no l'han cantat mai, els historiadors no l'han escrit en els seus llibres, els marbres no l'han esculpit, i que solament resta present com a premi que es mereixen els pobles i els homes que han meregut la justícia eterna de Déu Nostre Senyor. (Aplaudiments.)

De manera que—i permeteu que reculli una al·lusió feta repetidament d'allò que s'ha dit respecte a que l'esperit secessionista de Catalunya és un esperit d'unitat—abans de reclamar els drets que li pertocaven, ha començat per reconèixer els drets dels altres, i de la mateixa manera que dintre de la Península Ibèrica és ella l'única creadora de la Metròpoli i de la comunitat eclesiàstica i de la tradició religiosa que erigeix la nostra història, quan la Providència li dona l'expansió per la mediterrània, quan no li costaria res anexionar-se la vila de Nàpols, res explícitament fa ni tan sols convoca el seu Concili amb els bisbes i prelats d'aquelles terres, malgrat que els sosté amb els seus homes, amb la seva sang i riquesa, amb els seus teòlegs, moralistes i savis. (Aplaudiments.)

Característiques dels Concilis tarragonins

I anem ara a parlar dels Concilis tarragonins que presenten també una excepció referent a la general història conciliar de les províncies eclesiàstiques. Mantes vegades, una cada segle, durant l'Edat Mitjana, la província tarragonina no en té prou en obligar els seus prelats a dictar les seves disposicions. La Decretal a Himeri del Papa Sirici li fa estendre la seva influència al rest de la Península Ibèrica.

Els vincles amb l'Església han d'ésser vius; tenim, per tant, tres Concilis d'importància extraordinària: un, al temps d'Aspàrec, a poc d'ésser restaurada la Metròpoli tarragonina, el segon en el segle XIII en temps del Cisma que desola l'Església, i el darrer dels tres al segle XV acabat el Cisma. Els Concilis són presidits pels legats enviats de la Santa Seu apostòlica, un d'ells pel cardenal que després havia d'ésser l'antipapa Luna quan només era cardenal i legat de Climent VII, i pel cardenal Foix, de sang catalana i intel·ligència fecunda, exercint la seva missió presidencial amb veritable esperit tradicional. Les primeres constitucions del cardenal de Sta. Sabina són una veritable ensenyança. Precedeix el cardenal i l'arquebisbe Aspàrec, en el regnat de Jaume el Conqueridor disposa que cada any, en una dominica, es reunirà el Concili provincial; cada any es reunirà la diòcesi; s'institueix que també cada any es reuniran els vicaris i els rectors i la clerecia de la respectiva demarcació per tal de preparar les tasques del sinode de les diòcesis, que a la vegada són les preparatòries del sinode provincial.

Esperit jeràrquic i fraternitat

De manera, donca que per un cantó tenim que hem vist la jerarquia fortament arrelada. La unitat romana, malgrat les guerres i discussions, a Catalunya no es trenca mai. D'altra banda, al mateix temps que la unitat jeràrquica tenim la fraternitat sinodal en cadascuna de les palpitations del poble més insignificant, del llogaret més des-

conegut, puja al sinode de l'ardica, d'aquest al sinode diocesà, del sinode diocesà al consell provincial, i d'aquí, senyors, aquella vigilància constant sobre el dogma i la disciplina eclesiàstica. Aquest és un altre blasó de glòria de la Metròpoli de Tarragona: no ha conegut les heretgies, no ha conegut els cismes; i si, com en tota cosa humana, la passió s'ha ficat dintre d'un estament, ha estat corregida aquesta passió desseguida de manera que no ha deixat la tara que ha deixat en altres pobles. (Aplaudiments.)

Conservació de l'observància monàstica

I durant el segle XII s'inicia la decadència del monarquisme. Els antics monestirs que fundà el zel dels cristians en la primera Edat Mitjana, han desaparegut; la riquesa, la manca de vocació, la decadència de l'esperit cultural dels segles X i XI, han fet que la vida monàstica a tot l'Occident travessi una profunda decadència. La teoria beneficiària inventada pels carolingis, de la terra en fa un benefici, del benefici en fa un patrimoni i al patrimoni li correspon una renda que pertany en domini civil al que en té el títol.

No m'explicaré amb grans exemples, però tots els que heureu llegit la vida de Sant Francesc de Sales, heureu vist com els monestirs de Savoia no tenen altre remei que ésser donats a altres ordres i congregacions per evitar la decadència que anava pujant de to de segle en segle fins a ésser irreparable en el segle XVI. Tots els que heu saludat la història francesa veureu la disbaixa de concessions d'abadies i priorats que el rei dona a joves de quinze anys, no ordenats. Fora de l'Església, com un ramat extrany pastura dintre d'ella.

A Catalunya, que no deixa de formar part d'Occident, a les terres hispàniques, influïdes per la metròpoli tarraconense, s'infiltra la mateixa decadència, s'infiltra el mateix esperit de degeneració. Quan la vida espiritual manca en un estament, natural és que la temporal s'en ressenti. Però els Concilis tarragonins són els primers d'Occident que afavoreixen llavors les jurisdiccions exemptes i cridats els prelats de monestirs, cridats els abats que anaven a convertir-se en senyors temporals, els cridats a Concili arregen el territori i dicten aquella constitució cèlebre que esborra de Catalunya des del segle XV la plaga dels abats i priors comandataris: no tenen dret a vot, no tenen veu, no es deixa intervenir per res als comandataris i titulars que no hagin rebut prèviament les ordres sagrades.

Preservació de l'heretgia

I aquí tenim una degeneració que és la causa de mals gravíssims per tot Europa, que a Anglaterra és l'origen remot de la secció del rei Enric, que a França ens porta al "conventus galicanus", amb les seves intencions cismàtiques, que a Alemanya afavoreix la creació del protestantisme, però que a Espanya amb prou feines introduïda desapareix completament per no ressorgir i la disciplina es manté intacta dins de les possibilitats de l'època. I encara més; Europa en el segle XII és commoguda per l'heretgia, unes vegades de somniadors, altres vegades de místics extraviats, altres vegades d'esperits de revolta que en cada segle ha de combatre l'Església de Déu perquè no hi pot haver pau entre la llum i les tenebres. Surt l'heretgia Berengària que afigeix a Itàlia i perturba les regions de la Germània, i el nostre episcopat, prenent peu d'aquesta heretgia, corregint-la, porta dins de nosaltres les institucions de les confraries, que comencen per les reeixides per encendre un ciri a honor del cos de Jesucrist i això aplega, com faran després els fra menors i els predicadors, tota la plebs cristiana al voltant de la parròquia, les parròquies al voltant del seu deganat, els deganats al redós de la diòcesi, les diòcesis al redós de la metròpoli i

la metròpoli unida indisolublement a Roma. De manera que mai com a la nostra terra s'ha pogut dir: "Cor unum et anima una". (Aplaudiments.)

Prismem l'ensenyança Catequística

I anem a les disposicions dels Concilis. Per casualitat, tant a la compilació de Doria, com a la compilació magnífica de Antonio Agustín, com a la promulgada per Joan III, per raons de mètode, la primera constitució és la de l'ensenyança catequística al poble cristià, ensenyança catequística que requereix un doble element: cultura del que ha de donar-la, zel del que ha d'expandir-la i facilitat perquè el poble cristià pugui aprendre-la. Diu la constitució del cardenal de Foix que és essencial que el poble sàpiga el que deu creure, que entengui i vulgui el que deu pregar, que desitgi el que ha d'ésser la seva esperança, que condemni la maldat del que deu evitar i que conegui a bastament les penes que deu temer. Aquesta sola constitució per si sola és tot un catecisme.

Un autor del segle XVIII va començar la història catequística de l'Europa occidental; la vellesa i les contrarietats van fer que no pogués terminar aquesta obra, que jo em permetria proposar als que tenen temps i erudició per fer-ho, de seguir-la en el seu trascur per Orient.

A Catalunya conservem el catecisme publicat en temps del cardenal Doria, que indubtablement representa una plasmació molt anterior al del cardenal de Foix, i aquest elenc catequístic publicat per Ezenarro, em va fer veure l'importància que havia tingut l'ensenyança catequística a la nostra terra i la possible influència en terres estrangeres, perquè aquest catecisme de principis del segle XV podriem dir que no és altra cosa que el catecisme que el cèlebre Pere Canisi, avui doctor de l'Església, expandirà per tot Europa. De manera que si bé decauen d'una part la generalitat dels catequistes alemanys que combaten la Reforma, aquests que combaten la Reforma, amb ven taltatja d'ella, en canvi entre nosaltres es conserva la tradició a l'Occident, que va poguer convertir un poble cristià en un poble cristià i va poguer plasmar el Dret sobre el fonament de la moral.

Fonamenten el nostre Dret consuetudinari

El catecisme publicat pel cardenal Doria, els publicats amb obediència a la constitució del cardenal de Foix,—que no es la primera que es dicta en aquest sentit—són en realitat una meravella: definicions concretes, exactes, brevetat en l'exposició, amplitud en la comprensió. De manera que el nostre poble, amb tota la seva rudesia, escoltant les explicacions catequístiques dominicals dels Concilis tarragonins—bé l'ensenyança als minyons a les tardes de cada festa, bé als grans en l'explicació de la missa—forma el que és la característica del nostre Dret. De l'ensenyança catequística prové, doncs, el que és la característica del Dret català. El nostre Dret s'ha distingit per ésser purament consuetudinari. La majoria d'institucions, des dels capitols nupcials als contractes de conreu, s'han anat portant consuetudinàriament de segle en segle, segons l'esperit de cada comarca. Ara bé; el Dret consuetudinari per ésser civil, per ésser just, per ésser Dret, requereix dues condicions: que com tot Dret sigui precís i regulador i en seu lloc que no consagri un abus, que no consagri la servitud de la lletra d'una llei o sigui que estigui inspirat per un principi ètic, que reconegui l'equitat.

De manera que un poble que té un Dret consuetudinari, un poble que el sent i que el practica sense textos escrits, un poble que no necessita escrivans ni catedràtics que li ensenyin, sinó que treu el Dret de la seva entranya pròpia, ha de

tenir—i principalment—una cultura moral, un coneixement de la realitat, una verdadera comprensió de la transcendència dels actes dels homes, i aquesta glòria del Dret de Catalunya, del nostre Dret consuetudinari, com s'hauria pogut plasmar d'any a any, de segle en segle, de poble en poble, sense aquesta ensenyança ètica, moral, dogmàtica, que encara avui els nostres pagesos, aïlladament, m'admiren més d'una vegada quan veig la recitació de criteri, la fixesa de judici i la manera com entenen les relacions del Dret. (Aplaudiments.)

S'ha dit que les coses de la terra, que les relacions del "teu" i del "meu", que, com diu Crisòstom, és una paraula sempre freda, no tenen res a veure amb les espirituals de l'altre món. Ah, senyors! Històricament, abans que no hi hagués la sabiduria eterna de Jesucrist, la filosòfica Grècia havia proclamat en altre temps que no solament de viú l'home i que si no hi ha esperit i aquest esperit va unit amb una cosa ultraterrènea, no produeix de si sinó l'abus del poderós sobre el débil, del fort sobre el mansuet, del que té mèdis sobre el que no en té. I el nostre Dret és tot el contrari. (Aplaudiments.)

No en té prou amb l'ensenyança ètica i amb l'afinament moral, sinó que el catecisme de que us parlo arriba a profunditats insospitades que valen la pena d'ésser reestampades i d'ésser meditades avui, perquè cada una de les seves definicions de vicis i virtuts és una veritable ensenyança.

Esvaeixen les supersticions i heretgies

L'home és portat a plasmar dins de si mateix, a refer les creences que li són donades. Com diu un autor, al costat de la religió surt la superstició, perquè la mateixa superbia humana fa que interpreti cadascú humanament, com diu el Llibre dels Proverbis, les creences que ha adquirit, sigui per la fe, sigui per la tradició. Per tant, la superstició és la germana borda de la religió, que la voreja sempre per tal de descreditar-la. Poder de les tenebres que moltes vegades vol prendre les aparences d'àngel de llum perquè la llum s'enfosqueixi! I al costat de l'ensenyança dogmàtica i de l'ensenyança catequística, excelleixen els Concilis Tarragonins des d'un principi pel respecte meticulós d'observància complerta, mai degenerada, de la litúrgia cristiana, desarrelant completament de soca-arrel totes aquelles institucions que podrien deformar-la. Es un dels primer països d'Europa que fixa, d'acord amb la litúrgia romana, la litúrgia funerària; és un dels primer països d'Europa que aparta la superstició d'allí on es troba, perquè el tribut de l'esperit hi deu quedar amb la seva espiritualitat, amb la seva noblesa, amb la seva divinitat inspirada per Jesucrist, i no es barreja amb aquelles creences que, ara en la moral, ara en les creences dogmàtiques, ara en el purament material, portaran d'un cantó, en l'Edat Mitjana, a la secta dels albigesos; d'altre cantó, a la corrupció dogmàtica del jansenisme; i d'altre cantó, a la plaga del protestantisme i al cisma d'Anglaterra que desfaran l'esperit catòlic d'Occident.

Bensurada terra que ha sabut conservar-lo de tal forma que encara té prou vitalitat perquè el pugui transmetre com a llegat del passat, millorat pel present, a les generacions futures de la nostra terra. (Aplaudiments.)

Els Concilis abarquen tota la disciplina i fonamenten la cultura eclesiàstica

M'apressa el temps i recordo en aquest moment el que deia un peca del segle XV, que no és possible comprimir l'Hiada per pronunciar-

(Segueix a la 5.ª plana)

Ramon Busquer i Ferré

Ha mort, havent rebut els Sants Sacraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Les seves afligides filles Margarida i Enriqueta, germans polítics, nebots i família tota, assabenten als seus amics i coneguts de tan greu dissort i els supliquen una oració i assistència a la conducció del cadàver que tindrà lloc avui, a dos quarts de quatre de la tarda, pel qual favor els restaran agraït.

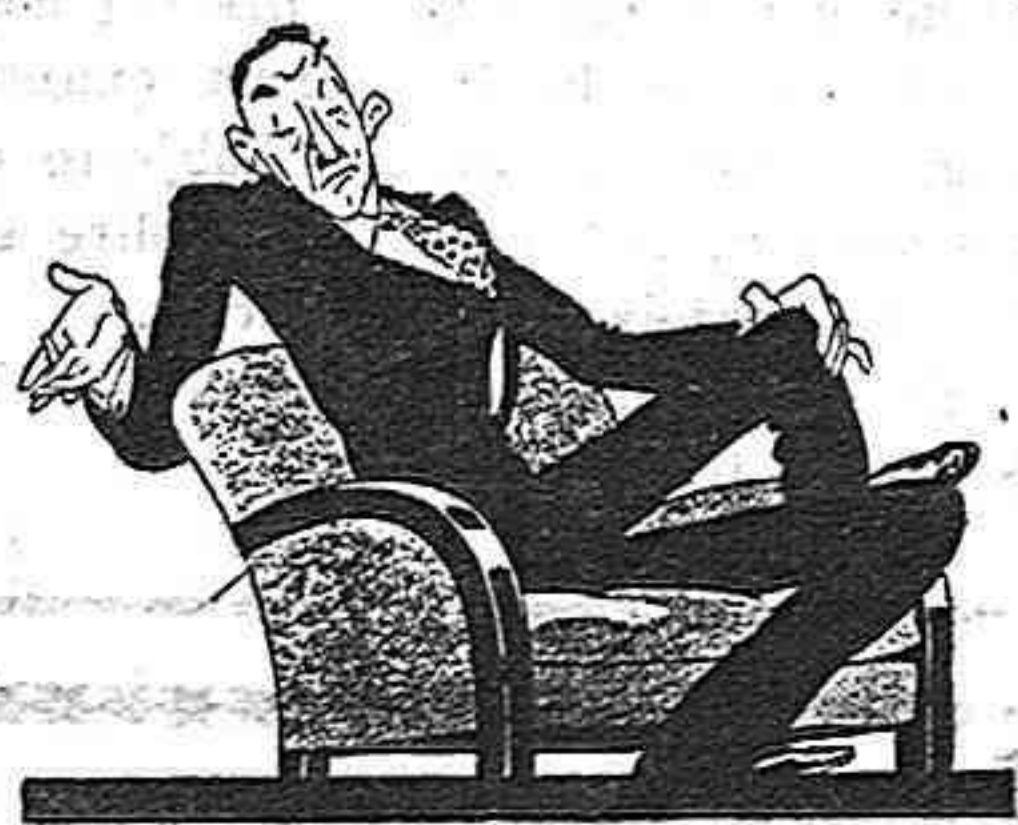
Casa mortuòria Florenci Vives, 1, primer, primera.

Els funerals tindran lloc el dijous, dia 6, a dos quarts d'onze a la nostra Seu.

Tarragona, 5 de desembre 1934.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

Sa Eminència el senyor Cardenal Arquebisbe ha concedit indulgències en la forma acostumada.

ME LO ACABA DE DECIR
EL PRESIDENTE DEL CONSEJO

No se crea que este señor ha estado en Madrid e escuchado. Simplemente posee un receptor a Superinductancia 638, y ha oído de buena fe que el presidente se dirige a él en su última conferencia. El nuevo Philips a Superinductancia tipo 638 reproduce tan perfectamente las tonalidades de la voz o de la música, que se cree escuchar al conferenciante o al propio artista. Juzgue usted mismo, pidiendo una demostración gratuita.

PHILIPS
SUPER-INDUCTANCIA 638

Agent Oficial:

Pau Ricomà

Rbla. 14 d'Abril, 48
TARRAGONA

CLIMATOLOGIA

OBSERVACIONES METEOROLOGICAS DEL INSTITUTO

Martes, 4

Temperatura a la sombra

Máxima, 17; mínima, 13

Baròmetre a 0 i al nivell de la mar

A las 8 h., 761'8; a las 18, 761'6.

Dirección del viento

A las 8 h., N.; a las 18, S.

Fuerza del viento

A las 8 h., calma; a las 18, id.

Estado del cielo

A las 8 h., casi cubierto; a las 18, idem.

Clase de nubes

A las 8 h., C. Nbs.; a las 18, id.

Evaporación

En las 24 h., 3.

Luvia recogida

En las 24 h., 00.

Humedad relativa

A las 8 h., 84; a las 18, 86.

Informació de Borsa

Barcelona 4 desembre 1934

Interior 4 %	70,10
Interior 4 %	86,75
Mortizable 5 % 1917	—
" " 1929	94,25
" " 1927	—
amb impost	89,75
sense impost	101,50
Acciona f. e. Nord	51,85
" " M. E. A.	41,30
" " Andaluca	—
" " Orens	—

DIVISES

Paris	48,35 45
Londres	36,40 50
Roma	62,80 63
Binebra	238,25 50

Brucelee	171,50 75
Nova York	7'35 37
Berlin i Hamburg	2935 295
Florins	—

(Informació del Banc Comercial de Barcelona i Banc de Biscaia.)

RESTAURANT BUENSUCESO

CALLE BUENSUCESO, NUMS. 6 y 8, al lado de la Rambla de Canaletas y muy cerca de la Plaza de Cataluña. Se sirve a la carta a todas horas.

BARCELONA

Acreditis de bon paladar demanant sempre

Xixona MOLLAR

VIDA RELIGIOSA

SANTORAL

Sant Dalmau, bisbe i màrtir i Santa Crispina, màrtir

MISSA DEL DIA

De Fèria simple. — Ornaments morats

SANT SABAS, ABAD

Aquest Sant és una de les més grans figures del monaquisme, organitzador de les comunitats monàstiques de Palestina, fundant la famosa Laura ferossolimitana del seu nom. La pau de l'Església es beneficia del seu zel per l'ortodòxia i per l'acceptació per tota l'Església de la doctrina dogmàtica del concili de Calcedònia. Morí en 531 a l'edat de 90 anys. Els orientals l'anomenen "estrella del desert", "patriarca dels monjos" i entre els Sants que precedeixen al diví Nadaló, representa brillantment l'orde monàstic, escola d'amor a Jesús.

Missa de demà

De sant Nicolau, bisbe i confessor. — Doble. — Ornaments blancs.

QUARANTA HORES

Se celebren a la parròquia de Sant Francesc, essen les hores d'exposició de vuit a les onze del matí i de dos quarts de quatre a dos quarts de vuit de la tarda.

El dia 10 comencen a l'església de les R. Descalces.

Cultes per avui

CATEDRAL (Capella de la Mare de Déu del Claustre). — A les set, missa i novena de la Puríssima amb cants per l'escolania de la Catedral.

SANT FRANCESC. — A les vuit, missa d'exposició.

A dos quarts d'onze, missa de reserva.

Tarta, a tres quarts de set, visita, rosari, trisagi i reserva.

SANT JOAN. — Misses a dos quarts de set, set, vuit i dos quarts de nou.

Tarda, a les sis, rosari.

Catecisme tots els dies a les sis a la Sala Parroquial.

SAGRAT COR. — Tarda, a les sis, novena de la Immaculada, rosari, novena i sermó pel M. I. Dr. Rial, canonge.

Continuarà tots els dies fins el dia 9.

SANT ANTONI (PP. Caputxins).

— A les vuit, missa i pietós exercici de les quaranta Avemaries.

Tots els dies es practicarà a la mateixa hora.

SAN MIGUEL. — Solemne novena a la Immaculada Concepció.

Tarda, a les seis menys quart, rosari, trisagi mariano cantado, novena, motete y sermón por el R. P. Juan Blanch, C. M. F.

Todos los dias, hasta el dia 8, se practicarà en el mismo orden.

CARME. — Tots els dies misses des de les sis a les nou cada mitja hora

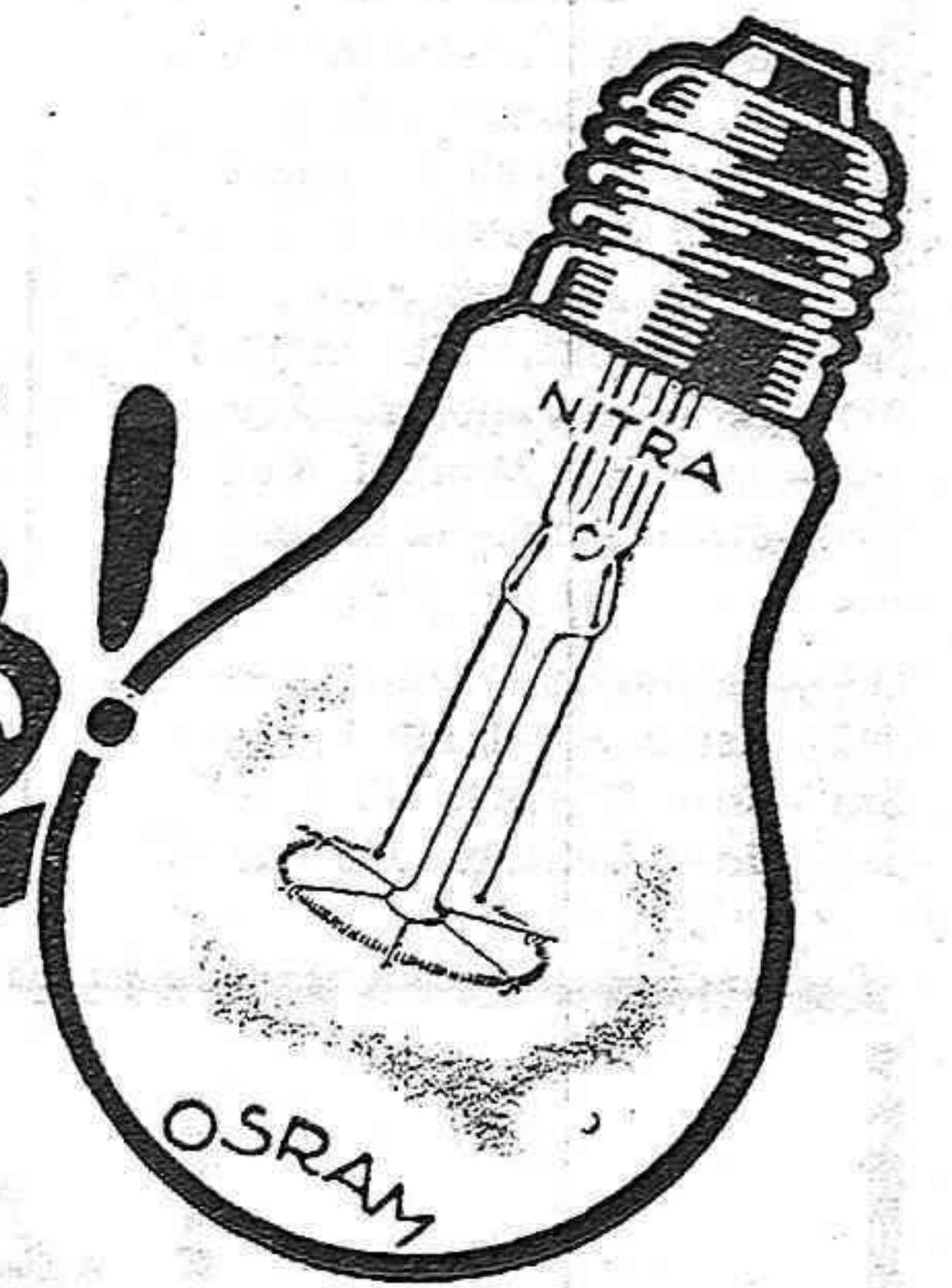
Cultes per a demà

SANT FRANCESC. — A les vuit, missa d'exposició.

A dos quarts d'onze de reserva.

Tarda, a dos quarts de set, solemníssima Hora Santa amb cants eucarístics i sermó, benedicció i reserva.

Atención al comprar lámparas!

Hay lámparas "baratas" que aun regaladas resultan caras.

Para más luz con menos consumo, para economías hasta un 30%, y más, siempre lámparas Osram.

Una OSRAM de 40 watios, en 1000 horas, a una Peseta el Kwh, ahorrará a usted 17 Pesetas.

¡Más de ocho veces su coste!

Pida siempre Osram, las lámparas de economía.

OSRAM

La belleza que atrae y fascina tiene su principal origen en la salud. Una mujer desnutrida por falta de apetito o extenuada por la anemia, pierde sus atractivos y su rostro traduce los efectos de una melancolía y cansancio que truncan sus encantos. El apetito, la alegría y el vigor, se recobran tonificando el organismo con el reconstituyente

HIPOFOSFITOS SALUD

Aprobado por la Academia de Medicina. De uso eficaz en todas las épocas del año. No se vende a granel.

LAXANTE SALUD
Gran desinfectante del intestino y eliminador de los excesos biliares, en farmacias.

Radio Tarragona

DIMESORES, DIA 5
Emissió de sobretaula
A la 1'00: Senyals horaris pel carrilló.
A la 1'05: "Tardor" (cançó catalana).
A la 1'10: Dos fragments del film "La Canción de París".
A la 1'20: "La Verbena de la Paloma", de Bretón (fragmentos).
A la 1'30: "Potpourri de ires españoles".
A la 1'40: Dos fragments del film "Canción de amor".
A la 1'50: "El bac de les Ginesteres", i "Innominada" (sardanas).
A les 2'00: "Retransmissió des de Barcelona de noves de darrera hora".
A les 2'10: Música de dansa.
A les 3'00: Fi de l'emissió.

Emissió nocturna

A les 8'00: Obertura de l'Estació. Senyals horaris, (pel carrilló).
A les 8'05: "El somni del mariner" (sardana).
A les 8'10: Notes meteorològiques, corsa, marítimes i de turisme.
A les 8'20: "Contradanza" i "Serenata nocturna" (cançons russes).
A les 8'30: "El Romeral", d'Acvedo (fragmentos).
A les 8'40: "Sant Jordi triomfant" (poemet) i "Marinada" (sardana).
A les 8'45: Retransmissió des de Barcelona de Servei especial d'informacions.
A les 9'00: Selecció de música simfònica.
A les 9'30: Música de dansa.
A les 10'00: Fi de l'emissió.

INTERESSANT!
VALENTI AGUSTI MAYOLAS
VIA LAIETANA, 57 BARCELONA
APODACA, 5 TARRAGONA
Ha rebut de l'estranger les darreres novel·lats en joguines de goma i cel·luloide i les millors i més boniques nines per a
L'ARBRE DE NOEL I REIS

S'ha posat a la venda
TARRAGONA
GUIA DEL TURISTA
per
JOAN ANTONIO I GUARDIAS
226 gravats i dos plans Paper COUCHE
Cinc pessetes
Llibreria de l'autor: PLAÇA DE LA REPÚBLICA, 53 - Telèfon 662

NOTICIARIO BREVE

Ha causado la más viva emoción en el territorio de la Unión Soviética el asesinato del secretario del partido comunista.
-El Papa ha terminado sus ejercicios espirituales.
-Se ha descubierto en Rusia un gran escándalo financiero que afecta al trust textil de Kharkov.
-Grave choque entre soldados eslovacos y checos.

-Laval se entrevista con el enviado de Hitler.
-La guardia civil continúa sin interrupción su brillante historial. Deva, detiene al cabecilla asturiano González Peña, y en Pobra de Lilet es detenido uno de los atracadores a un cobrador del Banco de Gironella.
-Es asesinado en Barcelona el industrial señor Vila Marqués. El agresor fué herido y detenido.

La visita a los detenidos en el "Manuel Arnús"

Relación nominal de detenidos en el vapor «Manuel Arnús» a quienes corresponde visita el día 6 de diciembre de 1934

- De 11 a 12
7.—José Aresti Castellvi
356.—Camilo Basora Hernández
727.—Pedro Coler Baldrich
676.—Mateo Tous Garriga
142.—Ignacio Guibernau Virgili
569.—José Cardona Corbella
786.—Juan Vallés Llop
552.—Sancho Villiella Bautista
462.—Juan Anguera Cabré
- De 12 a 13
529.—Ramón Llaveria Llaveria
491.—Miguel Gumerá Sancho
407.—José Masdeu Pallarós
500.—José Bes Peig
416.—Juan Alvarez Rius
607.—José Fontanilles Morros
337.—Ramón Vallés Andreu
368.—José M.ª Monllai Aleu
789.—Juan Torruella Moix
- De 14 a 15
664.—Fernando Ortoneda Pamies
790.—Esteban Solanes Folques
393.—José Castelló Farrés.
436.—José Ventura Moreno

- 40.—Bautista Bladé Garcia
501.—Felipe Peris Ramos
17.—Juan Bautista Domenech
551.—Ramón Selva Queralt
716.—Agustín Forcadell Mora
- De 15 a 16
349.—Juan Fortuny Povill
73.—Vicente Ciurana Romero
98.—Tomás Espolet Sabé
655.—José Blas Anguera
547.—José Mañé Novell
28.—Francisco Bedós Rius
125.—Alfredo García Fernández
455.—Juan Miquel Vives
234.—Antonio Pros Montserrat.
- De 16 a 17
630.—Juan Pujol Costa
843.—José Moñé Cort
243.—Francisco Alcover Ruguerrera
844.—Francisco Papiol Rosich
269.—Lorenzo Salvador Tomás
398.—José Llorens Pedreny
173.—Fernando March Tramunt
430.—Alberto Martí Cid
589.—Eduardo Guillemat Saludes

COMO PRUEBA

de que construimos toda clase de muebles, más barato que nadie, le ofrecemos algunos de nuestros precios:
Armarios una luna biselada, 140 pesetas; de dos lunas biseladas, 200 pesetas; camas matrimonio plafón con somniers, 85 pesetas; mesitas de noche con mármol, 19 pesetas.
Restauramos, tapizamos y embarcamos toda clase de muebles a precios sin competencia.
Construcción por encargo, modelos propios, calidad inmejorable.
Envío franco de todo gasto mis muebles a toda la provincia.
TARRAGONA
Casa Martínez, Pons Icart, 19.

EL XIXONA MOLLAR
a les millors pastisseries l'ha de trobar

Nota de la Cambra de Comerç

Ens comunica la Comissaria de l'Estat a la Companyia dels Ferrocarrils del Nord, que en virtut de l'autorització concedida per Ordre de la Direcció general de Ferrocarrils i Tramvies de 29 de novembre del 1932, vist el favorable informe de la Companyia i tenint en compte les raons allegades per aquesta Cambra, ha resolt condonar els magatzematges devengats com a conseqüència de la inadmissió de blats ordenada per la Generalitat.

En virtut de certes gestions portades a terme per aquesta Cambra, a l'objecte d'assolir que el repartiment de la correspondència es realitzi de tal faísó que respongui a les necessitats del públic en general i, especialment a les dels comerciants i industrials, l'Administració Principal de Correus d'aquesta població ens comunica que les dites necessitats podrien ésser ateses en la forma següent:

Primer repartiment: A les nou del matí, que comprendria tota la correspondència arribada per totes les expedicions des de les cinc de la tarda del dia anterior.

Segon repartiment: A les cinc de la tarda, que comprendria tota la correspondència arribada des de les nou del matí del mateix dia.

Els indicats repartiments no estarien supeditats als retardaments dels trens, és a dir, que la sortida seria sempre inalterable a les nou del matí i a les cinc de la tarda, amb la qual cosa d'aconseguiria la deguda uniformitat.

Aquesta Cambra, en fer pública el ressenyat projecte, posa en coneixement dels seus electors que durant el termini de vuit dies a partir de la data de la publicació de la present nota s'admetran a la Secretaria quantes suggerències es facin a l'objecte de procedir al seu estudi i resollre sobre les mateixes suggerències.
El President, Manuel Vilar — El Secretari interí, A. Prat.

ment dels seus electors que durant el termini de vuit dies a partir de la data de la publicació de la present nota s'admetran a la Secretaria quantes suggerències es facin a l'objecte de procedir al seu estudi i resollre sobre les mateixes suggerències.
El President, Manuel Vilar — El Secretari interí, A. Prat.

La Casa dels GUANTS
Ha rebut la "Casa Coca" un assortit compert de guants en pell i llana per a la present temporada.
Garantia en les qualitats i economia en els preus.
CASA COCA
Comte de Rius, 7 - Tarragona

Antonio Segú
CORREDOR DE FINCAS
MENDEZ NUÑEZ, 21, bajo
Teléfonos 749 E y 748 I
TARRAGONA

¡ATENCIÓN!

Cuando vaya a Barcelona

Haga una visita a los

ALMACENES JORBA

en los que encontrará todo cuanto pueda interesarle, a precios como siempre, los más convenientes

CAFÉ-BAR-RESTAURANT
INSTALADO EN LA GRAN TERRAZA

Esmerado servicio a la carta y cubiertos desde 5'50 ptas. - Especialidad en lanchas y banquetes para bodas, bautizos y Primera Comunión
Cocina excelente - Dirección: "Nouvel Hôtel,"
Abierto durante las horas hábiles para el comercio

ALMACENES JORBA

Conferència del Sr. Anguera de Sojo

(Ve de la 2.ª plana)

Ja en una hora. Els Concilis Tarra-
gonins abarquen totes les branques
de la disciplina eclesiàstica. Com
podríem parlar d'ella, de tota ella,
dins del breu temps d'una confe-
rència! He de reprimir el que vol-
dria dir-vos, el que la vostra cu-
riositat, el que el vostre zel tindria
dret a esperar, per ensenyar tan
sols alguns dels punts, els de més
relleu, els de més importància, d'a-
questa disciplina secular que repre-
senta la col·lecció dels Concilis de
la nostra Metròpoli.

Hem parlat fins ara de l'ense-
nyança catequística i de la litúrgia.
Ve després la part de la cultura,
diem-ne així, humana de la clere-
cia. I aquí ve l'esperit benèfic. L'es-
perit d'alta socialitat de l'Església
catòlica a la nostra terra. La igno-
rància era patrimoni d'Occident en
el segle X i continua essent-ho fins
que vénen els alboros del Renaix-
ment i la nostra Església exigeix, a
vegades durament, la cultura a la
clerecia. Els priva dels beneficis, els
tréu els drets que tenen i els impi-
deix l'accés a les ordres o els degra-
da d'ells quan les tenen, si no pos-
seeixen la cultura suficient, no so-
lament per ensenyar el poble, sinó
per respondre a la seva missió i per
això veiem que abans que Catalu-
nya tingui Universitat, com la Uni-
versitat de Bolonya, la de París es-
tà plena de catalans d'aquesta ter-
ra completant les ensenyances de
Bolonya, a la seva intervenció, a
l'arquebisbat de Tarragona, com
havia d'intervenir després l'arque-
bisbat de Praga, en sortiria aquella
"Summa" de Ramon de Penyafort,
copiat en alguns passatges per Sant
Tomàs d'Aquí, que és l'espill de la
teologia disciplinària i del Dret ca-
nònic de l'Església del segle XIII.

Són el fonament de la cultura popular

Però deixem apart la cultura teo-
lògica. Qui no admirarà la prova
d'aquesta cultura a Catalunya?

Quan els camins estan romputs,
quan encara els alarbs estan en el
territori, quan el crit que ressona
és de guerra, quan precisa que la
societat s'assenti sobre fonaments
certs, l'Església, veient abandonada
la funció, recull la funció de la no-
taria, i els notaris eclesiàstics, els
rectors de cada parròquia són els
que van plasmar el Dret amb l'o-
bra de cada hora, els que interve-
nen en la contractació, els que fan
els testaments; i sense perjudicar
la seva jurisdicció, del seu ofici
eclesiàstic i de l'ensenyança de vir-
tuts, presten un ofici civil que fa
que Catalunya en el segle XII ja
pdrti escriptures que són model
d'erudició, introdueixi el Dret ro-
mà i sigui un fogar d'expandiment
de la cultura mediterrània. L'Es-
glésia buscava el principal, però
com diu l'Evangeli, el que busca el
principal també se li dona l'aces-
sori, i la cultura jurídica del nos-
tre poble no és altra cosa que un
expandiment d'aquesta cultura ecle-
siàstica que els nostres Concilis van
mirar sempre i no van desatendre
mai. (Aplaudiments).

S'estableix la predicà en nosra parla

I al parlar de la notaria, plau-me
també parlar del dret de l'idioma i
de fer l'elogi d'un arquebisbe tarra-
goní. Quan el Renaixement comen-
ça a infiltrar-se a Europa, quan l'as-
sedegament d'humanisme i el des-
cobriment de l'antiguitat romana
fa que l'home trobi més plaer en
les divagacions pagàniques i en la
pòlida frase dels autors antics que
en les ensenyances quelcom àrides,
perquè buscaven més el fons que la
forma, de l'edat mitja, és un arque-
bisbe nostre, qui obliga en un Con-
cili a que es prediqui en una for-
ma intel·ligent al poble. Quan en el
segle XVI ve la caiguda vertical
del nostre idioma, quan va la deca-
dència profunda del nostre poble,

és un altre Concili tarraconí qui
imposa la predicació en la llengua
popular. D'aquell arquebisbe podria
dir-se que era català, però quan en
el segle XVII, el català ha passat
a ésser llengua vulgar, quan no es
publiquen obres en aquest idioma—
tot sigui en honor seu—és un savi,
és un doctor de nombroses obres,
és Antoni Pérez, fill de Burgos, bis-
be primer d'Urgell i arquebisbe des-
prés de Tarragona, qui en el Con-
cili de 1635 obliga a tota la Metròpoli
tarraconense a predicar en llengua
catalana, i dona com a argument el
que té força en tots els segles: que
per parlar d'un cor a un altre cor,
per parlar d'una intel·ligència a una
altra intel·ligència, és precis parlar-
hi amb el propi verb, perquè si s'ha
de traduir en altra llengua no l'en-
tenden. (Aplaudiments).

Sobrietat i harmonia del conjunt dels Concilis de Tarragona

I per terminar—ja que no vull
abusar més de la vostra paciència—
torno a una part negativa de l'obra
de la Metròpoli tarraconense. No
he vingut a recollir a cap glòria,
sinó a recordar que les virtuts pas-
sives tenen a vegades més impor-
tància que les actives. Hi han a Eu-
ropa moltes col·leccions conciliaris.
Es nota una tendència certament
humana a que cada concili provin-
cial sigui reflexe, per dir-ho així,
dels concilis ecumènics, perfecció
de fet que resulta innecessària i
declaració de dret que per la matei-
xa universalitat que vol revestir re-
sulta fora de to. El Concili provin-
cial s'ha de reduir a la província,
com el sinode diocesà s'ha de reduir
a la pròpia diòcesi, i la col·lecció
provincial tarraconense dona l'idea
d'una sobrietat extremada, perquè
les declaracions pròpies de l'Esglé-
sia universal ni de prop ni de lluny
les toca. Es a dir, té tant la cons-
ciència del mètode, que deu domi-
nar la seva obra, que defuig tota
universalitat i al mateix temps que
defuig tota universalitat, defuig tot
particularisme, i així tenim que a
la nostra província, en comptes

d'ésser un territori uniforme l'an-
tiga província tarraconense, que en
el segle XIII hauria pogut ésser ja
unificada—no parlo ja dels bisbats
d'Aragó i de la província de Valèn-
cia—dins de Catalunya mateixa, els
bisbats de Vic, Urgell, Girona i Bar-
celona tenen la seva pròpia col·lec-
ció sinodal, tenen una fesomia prò-
pia que no es confon amb cap altra.
Són els estels que s'apleguen al vol-
tant d'un estel major i formen una
constel·lació, no formen una llum
única. (Aplaudiments.)

De manera que el respecte al dret
universal i el respecte al dret par-
ticular podrien fer semblar quel-
com pobre i defectuosa a la nostra
col·lecció conciliar, quan és el seu
principal mèrit: aplicació de la jus-
tícia que dona a cadascú el que si-
gui seu i res més del que sigui seu i
no pren res que sigui dels altres.
Per això no pot ésser estudiada la
col·lecció tarraconense com a com-
pilació aïllada, independent; té pla-
netes que la volten, té estels secun-
daris que completen la constel·lació.
La disciplina tarraconense només
pot ésser estudiada amb ella matei-
xa i completada amb les magnifi-
ques col·leccions sinodiques de les
províncies de l'antiga Corona d'Ara-
gó i especialment de les de Catalu-
nya, on la general de la província
s'aplica a cada lloc i a cada poble.

I un exemple sol. Un exemple sol,
tant més notable com va tardar se-
gies en ésser obeït. Era dels bisbats
de Girona, de Vic i una part del de
Tarragona, que s'en deia pagesia
de remensa. El problema tenia ar-
rels en aquella terra i una part era
da justícia. Els abusos havien inva-
dit la part ètica i havia cridat i
havia desvetllat les consciències
més universals per posar-hi remei.
El mateix havia passat amb els cen-
sals que podien molt fàcilment con-
vertir-se en mitjà d'usura, i per
l'usura—cosa general, comú a tot
Europa—el Concili tarraconí no
pren resolució sinó que acudeix a
la Santa Seu i obté una butlla que
precisa els termes i condemna el
que s'ha de condemnar i permet el
que s'ha de permetre. I la pagesia
de remensa és la primera que per-

met fer la consignació del preu de
redempció i, trencant l'esclavitud,
la converteix, com devia ésser, en
una prestació econòmica.

El llegat del passat fer- mança l'esdevenidor de de la Pàtria

Tenim una història darrera nos-
tre. Hem rebut dels nostres avant-
passats el llegat preciós d'una tra-
dició. La història és com les herèn-
cies, el que les reb la conserva, la
millora o la perd. Això està a la
nostra mà. L'herència gloriosa de la
Metròpoli Tarraconense la podem
conservar, la podem millorar, la po-
dem perdre. Jo no voldria pas pen-
sar que la puguéssim perdre; la
pèrdua de la tradició religiosa té
en la història repercussions insosp-
tades. Els vells bisbats de l'Àfrica
romana han caigut en la barbàrie.
¿Què passaria de la nostra Catalu-
nya, que passaria de la nostra pe-
ínsula hispànica, si perdéssim el
que és la nostra ànima, la nostra
vida, la nostra tradició, la nostra
manera d'ésser! (Aplaudiments).

La tradició l'hem rebuda i podem
reduir-nos a conservar-la solament
però, ah!, l'edifici que només es
conserva, s'esquerda i és precis
anar a les reparacions. Déu ha vol-
gut que l'home sempre tendís a un
millor i no li ha posat altre exem-
ple de perfecció que el seu Pare
Etern que és la perfecció infinita.
El mateix desitjo pel nostre poble.
¿Què aquesta tradició gloriosa, re-
cordada cada any amb una estació
d'espiritual pelegrinatge, plasmada
altra vegada dintre nosaltres, fe-
cundada pel cristianisme, arivada
per la sang de Crist, no solament
sigui conservada, sinó que prosperi
i fructifiqui fins poguer dir que la
pau material, la pau espiritual, la
pau civil de la nostra península
ibèrica, de la nostra Espanya, de la
nostra Catalunya, dels països que
confinen amb ella, és l'obra de Déu
que s'ha servit com a mitjà del ca-
tolicisme de la província eclesià-
tica tarraconina. (Grans aplaud-
ments).

Probad los riquísimos

Chocolates Monrabá

Fabricación con cacao exclusivo de Fernando Póo, de cosecha propia

AJUNTAMENT ANUNCI

Aquesta Alcaldia ha disposat que
tots els propietaris de finques ur-
banes quals vóveres estiguin per
construir i medeixin una amplada
inferior a dos metres, procedeixin
tot seguit a la construcció de les
mateixes en les condicions que els
hi seran assenyalades per l'Oficina
d'Arquitectura d'aquest Ajunta-
ment, concedint-los-hi un termini
per a realitzar-ho fins a darrer
d'any; en la intel·ligència de que a
partir de la data esmentada dites
obres seran executades per una
Brigada municipal a càrrec dels
propietaris micosos.

El que es fa públic per a general
coneixement i compliment.
Tarragona, 4 de desembre 1934.
— L'alcalde-gestor, A. Ramas.

El senyor alcalde ha ordenat així-
mateix la realització per una bri-
gada municipal a partir del proper
dilluns, de les obres de desaparició
dels safareigs en condicions anti-
higièniques i reparació de les faci-
nes, quins manaments havien estat
ja notificats en forma reglamentà-
ria.

Tarragona, 4 de desembre 1934.
— L'alcalde-gestor.

De la Oficina municipi- pal de Turisme

El proper divendres, dia 7, entra-
rà al nostre port el veixell nord-
americà de l'American Export Lin-
es "Exchange", portant a bord
un cregut nombre de turistes ame-
ricans.

Els cotxes de matrícula estran-
gera que han estat a la nostra ciu-
tat, són set: distribuïts en 3 de fran-
cesos, 1 d'argenti, 1 d'anglès i 2 de
suïssos.

Se vende

Casa en punto céntrico.
Informaran en esta Administra-
ción.

ECELESIÀSTICAS

Su Eminencia el señor Cardenal
Arzobispo ha firmado los siguien-
tes nombramientos:

Rdo. don Antonio Perera Saureu,
coadjutor de Falset.

Rdo. don Antonio Segriá, coadju-
tor de Alcover.

Rdo. don Miguel Rué, coadjutor
de Morell.

Ayer, en el Palacio Arzobispal se
celebraron exámenes de renovación
de licencia habiendo integrado el
Tribunal examinador los Rdos. doc-
tor don Miguel Vilatimó, doctor
Manuel Tarrés y el Rdo. P. Federi-
co Villa.

El último número del "Boletín
Oficial Eclesiástico" del Obispado
de Gerona, contiene el siguiente
sumario:

Homenaje religioso del Obispado
de Gerona al Beato Antonio María
Claret. — Bendición Papal en el
día de la Inmaculada; Colectas que
deben verificarse en las festivi-
dades de la Purísima, Navidad y Epi-
fanía. — Obra Pia del Culto y Cle-
ro. — Nombramientos de Consilia-
rios y director del Secretariado dio-
cesano de A. C. — Reglamento de
la Confederación de Mujeres Cató-
licas de España. — Estatuto ge-
neral y Reglamento de la Unión

diocesana de la Juventud Femeni-
na de A. C.—Asamblea de la Unión
diocesana de Jóvenes de Acción Ca-
tólica. — Los bienes de las Comuni-
dades Religiosas. — VI.ª Exposición
del Centro Eucarístico diocesano.—
Necrología.

Traspaso

Se traspasa local reducido, si-
tuado en sitio céntrico y planta
baja.
Razón: en la Administración de
este periódico.

Joan Rimbau i Guasch

METGE - DENTISTA

Té el gust d'ofedir a vosté la seva clinica:
Rambla 14 d'Abril, 47, 1.ª

Hores de consulta: Matí, de 4 quatrè a set
Tarda, de os quarts de deu a dotze

S'exceptuen els dies festius

RAFAEL ESCOFET - TARRAGONA

LA NIÑA
Ana María Boada Aragonés

Hasubido al cielo, a la edad de 3 años.

Sus afligidos padres José y Rosa, hermanos, abuelos, tíos, primos y demás familia, al participar a sus amistades tan sensible pérdida, les ruegan se sirvan asistir a la casa mortuoria, calle de Barcelona, núm. 4, hoy miércoles, a las dos y media de la tarde, para acompañar el cadáver a la iglesia parroquial de San Juan Bautista y de allí a su última morada.

Tarragona, 5 de diciembre de 1934

NO SE INVITA PARTICULARMENTE

NOTAS LOCALES

AUTOS DE PROCESAMIENTO

La autoridad militar que instruye los sumarios por los sucesos pasados, ha decretado unos 50 procesamientos, entre los cuales está el del señor Prunés, el ex alcalde señor Lloret y Sanahuja.

Ja teniu una guardiola de la Caixa d'Estalvi de la Generalitat de Catalunya? Si no la teniu demaneu-la avui mateix. Per al vostre petit estalvi.

EL NUEVO COMISARIO DE TARRAGONA

El comandante de Intendencia, don Emilio Vila, que ha sido nombrado comisario delegado de la Generalidad en Tarragona y que era uno de los jefes militares que se hallaban al servicio de la actual presidente de la Generalidad, se despidió ayer a mediodía de los periodistas, y se ofreció a ellos en su nuevo cargo.

Los informadores correspondieron a las palabras de atención del señor Vila.

NUVIS

Estalviareu temps
Obtindreu economia
i excel·lents serveis
utilitzant els de

VIAJES & TURISME
ESPLAI

BARCELONA:
Fontanella, 12

Suscursal a TARRAGONA:
Administració de
LA CRUZ
Rbla. S. Joan, 46, baixos

En les eleccions que per a la renovació de càrrecs en la Junta directiva de l'Associació d'Enginyers Industrials de Barcelona i que tingueren lloc el propi passat divendres, dia 30 de novembre, fou elegit president de la mateixa i per una gran majoria de vots l'enginyer industrial resident en aquesta ciutat, En Ramon Barbat, per aital motiu, dit senyor a rebut moltes felicitacions dels seus companys i altres estaments, fent justícia als seus mèrits personals i els seus treballs en benefici de la classe.

Als companys d'aquesta Delegació, junt amb altres enginyers d'altres especialitats l'hi pensen testimoniar-li afecte amb un acte de cordialitat i companyerisme dintre la professió d'enginyers.

Y TODO POR EL ARTE

Ayer fueron transportados a Poblet en tres camiones varios objetos del Museo Arqueológico.

Y viva el turismo de Tarragona.

VICHY
HOSPITAL - Estómago
CELESTINS - Artritis
Grande - GRILLE - Hígado

EL XIXONA MOLLAR
és signe de qualitat

DETENIDOS

La guardia civil presentó ayer en la Comandancia Militar a tres detenidos de Gandesa, que después de declarar pasaron a bordo del "Manuel Arnús", a disposición del juez.

Ruusto Serres
COMPRA - VENTA
Administración de fincas
DESPACHA: de 10 a 12
CALLE CARRETERA
BARCELONA, 49
TARRAGONA
Teléfono, 449 X

DE SOCIEDAD

Ayer falleció nuestro particular amigo, don Ramón Bosquer Farré, empleado del Ayuntamiento.

El señor Bosquer era persona de sólidas convicciones religiosas, habiéndose distinguido por la entereza de carácter, y su espíritu batallador en favor de la causa católica.

Colaboró en varios periódicos, entre estos, "LA CRUZ".

Descanse en paz el probo funcionario que acaba de bajar a la tumba, y reciba su apenada familia nuestro pésame.

Víctima de un trágico accidente falleció en Africa el comandante de infantería don Isaias Rodríguez Padilla, cuando le faltaban pocos días para volver a nuestra ciudad al lado de sus familiares.

Era el finado harta conocido aquí, caballero ante todo y bondadoso, su muerte ha sido sentida en la buena sociedad de Tarragona.

Reciban su afligida esposa e hijos nuestro sentido pésame, y que el señor lo tenga en su santa obra.

Se ha fijado el día 27 del corriente mes para la boda de la encantadora señorita Laura Delgado, con el distinguido joven ingeniero, don José María Artal.

El religioso acto se celebrará en Cartagena.

A la tierna edad de los tres años, falleció ayer inesperadamente, la niña Ana María, hijita de nuestro buen amigo don José Boada, ex presidente de la Cámara de Comercio.

Nos asociamos al duelo de los afligidos padres y les deseamos una cristiana resignación por la pérdida de esta hijita que hace ya compañía a los Angeles.

Billar

BILLAR CLUB OLIMPIC

Resultat dels partits celebrats thir:

Llimós, 80; Obiol, 72.
Sèrie major: Llimós, 11.
Arbit: Roigé.

Partits per avui:
Llimós-García.
Llimós-Amenós.

Amenós-Obiol.
Arbitres: López-Herrera.

II CAMPIONAT PER EQUIPS A CARAMBOLA LLIURE I A L'AMERICANA DEL BILLAR CLUB TARRAGONA

Segona volta
Partit del dia 3:
Felip, Saperas, Vallés, 200 carambols.
J. M.ª, M. i T. Llauro, 166.
Cèrie major: Felip, 26.

Partit per avui:
Jové-Jofre-Martínez.
Felip-Saperas-Vallés.

MARITIMAS

MOVIMIENTO DEL PUERTO

Entradas

Vapor español "Nemrod", procedente de Cartagena, con explosivos.

Salidas

Vapor español "Ciutat de Tarragona", en lastre para Barcelona.

Vapor español "Nemrod", con explosivos para Palma de Mallorca.

Vapor noruego "Pullux", con tránsito para Barcelona.

Vapor alemán "Oliva", con carga general para Hamburgo.

Buques que quedan en puerto

Vapor español "Achurri", descargando carbón.

Vapor español "Ita", descargando carbón.

Vapor español "La Guardia", descargando.

Vapor español "Sax 7", descargando.

Destructor español "J. Luis Diez".

Buques que tienen pedido atraque

Vapor español "Isla de Gran Canaria".

Motonave española "Ciudad de Tarragona".

Vapor "Bessel".

Vapor "Harriet".

Bajas presiones mar del Norte, entre Irlanda y Azores; altas sobre Península Ibérica y Africa; costas cantábricas y gallegas, vientos región Sudoeste, cielo nuboso, algunas lluvias y marejada; resto del litoral, vientos de dirección variable y cielo nuboso.

BUQUES ENTRADOS DURANTE EL MES DE NOVIEMBRE

Buques, españoles, 39; toneladas, 90.150; tripulantes, 1.286.

Buques extranjeros, 46; toneladas, 84.546; tripulantes, 1.261.

Veleros españoles, 26; toneladas, 1.954; tripulantes, 156.

Veleros extranjeros, 1; toneladas, 352; tripulantes, 8.

Total, buques 112; toneladas, 157.002; tripulantes, 2.711.

Conferencias telegráficas

LA ENSEÑANZA EN CATALUÑA

Madrid, 4. — En los pasillos, el señor Royo Villanova, refiriéndose a la cuestión de la enseñanza en Cataluña, manifestaba que si se restablece el Estatuto, sobre todo en la parte que afecta a ese aspecto, las Cortes actuales se desacreditarían tan rápidamente como las Constituyentes, y ningún diputado que consienta tal cosa, tendrá el voto de los españoles en las próximas elecciones.

Se refirió a la especie de declaración jurada que al parecer se ha recabado en los catedráticos dependientes del Patronato Universitario de Barcelona, para que indiquen se venían explicando en castellano o catalán, diciendo que, al parecer, ahora recurren a la habilidad de decir que explicaban siempre en castellano, o si lo hacían alguna vez en catalán era por deseo expreso de los alumnos.

—Esa añagaza — dijo — no debe ser creída por el ministro de Instrucción pública y debe irse rápidamente a la reorganización de la enseñanza en Cataluña, dándole un sentido españolista análogo al de las demás regiones.

LOS PRESUPUESTOS

El ministro de Hacienda interviene para hablar de la cuestión de los Presupuestos.

Dice que los Presupuestos, por mucho que se trabaje, no podrán nunca resolver todos los problemas económicos de un país.

—Transformar — dice — la economía nacional con unos presupuestos, es imposible.

Se refiere al personal, diciendo que los Ministerios más poblados son Gobernación, Instrucción pública, Guerra, Marina y Comunicaciones, cuyos funcionarios perciben 826 millones de pesetas, o sea el 56 por 100 del presupuesto.

En quince días que quedan — agrega — es imposible hacer la poña necesaria en funcionarios y servicios. Reconoce que ha fracasado en el propósito de tener ultimados todos los trabajos presupuestarios.

Refiriéndose a la región autónoma, dice que el traspaso y el rescate de servicios ha originado cambios de cifras que dificultan los trabajos de acoplamiento de servicios y cantidades.

Se refiere a las apreciaciones hechas por el señor Chapaprieta sobre los actuales problemas económicos y señala globalmente las cifras y partidas en que se pudieran hacer reducciones encaminadas a facilitar el desenvolvimiento económico del Estado durante el año 1935.

Recuerda que el señor Chapaprieta señaló el posible déficit de 900 a 1.000 millones, cifra que considera exagerada, como se propone demostrar a continuación.

Lee cifras estableciendo comparaciones entre ejercicios de diferentes épocas par adeshacer lor argumentos del señor Chapaprieta, Este le interrumpe varias veces.

(Los diputados con sus rumores no permiten oír bien al orador.)

Hable de su gestión, diciendo que se resistió siempre a los créditos extraordinarios, no trayendo ninguno a la Cámara.

Niega que sus disposiciones hayan perturbado la Bolsa.

Alude a los ministros de Hacienda de la Monarquía. No cree viable la prórroga de los Presupuestos porque, además, su confección sería tanto más difícil que la confección de unos nuevos, si todos ponen buena voluntad en lograrlo.

Se refiere a la Lliga y dice: No comprendo lo que pretende la Lliga con su actitud en este asunto, porque si lo que pretende es el restablecimiento de la autonomía, ésta se ha ido a la estratosfera, y por tanto la Lliga debió disolverse. Ese partido debía convencerse ya de una vez de que habría de convertirse en partido nacional, acometiendo y examinando los problemas con ese sentido. Si persiste en con-

finarse con carácter regional y mantener la política de la "reventada", según dicen en sup aís, nadie se explicará tal actitud. Los puntos de vista del sentido catalán muchas veces son distintos y aun opuestos a los que corresponden a los mismos problemas a través del prisma nacional.

Nuevamente lee cifras de la liquidación de algunos presupuestos anteriores.

Explica los medios que a su juicio se pueden emplear para incrementar los ingresos y dice que cree firmemente que las circunstancias actuales cambiarán en cuanto el capitalista español no sea tan retrogrado y saque el dinero de sus cuentas corrientes, negocio en Bolsa y propulse las industrias y los negocios.

Alude a la fórmula del señor Gil Robles en su afán de colaborar para que se constituyera una baja en los gastos, no inferior a 200 millones de pesetas.

Considera muy difícil hacer la que se propone. Sin embargo, el Gobierno está dispuesto a que se concedan los poderes condicionados, pero sin señalarse cifra-tope para alas reducciones.

También considera improcedente que en la Comisión figuren funcionarios.

Lee el texto, que a su juicio debe aprobarse como fórmula.

ESTAFA IMPORTANTE

Tomás Eroles, ha denunciado a la policía, que el día 9 del pasado mes, entró en relaciones con un individuo que le dijo llamarse Justo Martínez, y que le manifestó ser empleado de la Compañía de M. Z. A.

Dicho sujeto propuso a Eroles el dedicarse a la compra de mercancías que son puestas a subasta por dicha Compañía, procedentes de partidas que no son retiradas por los consignatarios. Eroles le entregó una importante cantidad para la adquisición de unos vagones de géneros que iban a ponerse a la venta, entregándole el llamado Martínez una tarjeta sellada y firmada por el jefe de la estación de dicha Compañía ferroviaria.

El Martínez ha desaparecido y se ha podido comprobar que el sello y la firma de la tarjeta habían sido falsificados. Se cree que con esta estratagema, Martínez ha estafado importantes cantidades a otros industriales de esta ciudad.

UN JOVEN GRAVISIMAMENTE HERIDO A CONSECUENCIA DE UN CHOQUE

Barcelona, 4. — Esta tarde, en la Avenida del Padre Claret, han chocado un autocamión y la bicicleta montada por Jaime Lodó Marlés, de 18 años de edad, estudiante, con domicilio en el Paseo de Gracia, 119, segundo.

Del accidente ha resultado graves heridas Jaime Lodó, el cual recogido por unos transeúntes que han presenciado el hecho, ha sido trasladado a la casa de Socorro de la Ronda de San Pedro, en donde los facultativos de guardia le han apreciado conmoción cerebral con fractura de la base del cráneo de pronóstico gravísimo.

Después de asistido ha sido trasladado el paciente al Hospital Clínico.

ESPECTACULOS

Funciones anunciadas para hoy: **TEATRO TARRAGONA**

Programa de cina. Tardé y noche:

"En Capri nació un amor".
"Laguar, al alma de caballo".
"Revista".

Nota. — Publicamos esta Sección sólo a título informativo y sin que ello suponga recomendación por parte del periódico a los espectáculos que en él se anuncian.